

LIGJ
Nr. 10 296, datë 8.7.2010

PËR MENAXHIMIN FINANCIAR DHE KONTROLLIN
(ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

(i përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti i ligjit

Ky ligj përcakton parimet, rregullat, procedurat, strukturat administrative dhe metodat për funksionimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë publike të Republikës së Shqipërisë, si dhe përgjegjësitë menaxheriale për planifikimin, zbatimin, kontrollin e buxhetit, kontabilitetin dhe raportimin.

Neni 2

Qëllimi i ligjit

Qëllimi i këtij ligji është përdorimi sa më eficient, efektiv dhe ekonomik i burimeve financiare publike, duke respektuar parimet e transparencës dhe të ligjshmërisë, si dhe shmangia e shpërdorimit, keqpërdorimit dhe vjedhjes së pasurisë.

Neni 3

Fusha e zbatimit të ligjit

(ndryshuar paragrafi i parë me ligjin 110/2015)

Ky ligj zbatohet në njësitë publike, ku përfshihen:

1. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme.
2. Shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme.
3. Njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare.

Neni 4

Përkufizime

(ndryshuar pikat 5, 6, 7, 8, 22 dhe 24, si dhe shtuar pikat 19/1, 22/1 dhe 23/1, me ligjin 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pikat 1, 3, 9, 17, 18 dhe ndryshuar fjalë në pikën 26 dhe shfuqizuar pika 16 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Kontrolli i brendshëm financiar publik (KBFP)” është sistemi i kontrollit të brendshëm financiar publik si tërësia e kontroleve të vendosura nga njësitë publike, me qëllim administrimin e suksesshëm për të garantuar se menaxhimi financiar e kontrolli dhe arritja e objektivave të njërive publike janë në përputhje me legjislacionin që rregullon fushën e kontrollit të brendshëm, kërkesat buxhetore, si dhe me parimet e menaxhimit të shëndoshë financiar me transparencë, efektivitet, eficiencë dhe ekonomi. Kontrolli i brendshëm financiar publik përfshin menaxhimin financiar dhe kontrollin, auditimin e brendshëm dhe strukturat përgjegjëse për menaxhimin financiar e kontrollin dhe auditimin e brendshëm.

2. “Fonde publike” janë të gjitha fondet, përfshirë edhe fondet e Bashkimit Europian dhe të donatorëve të tjerë, të cilat mblidhen, arkëtohen, mbahen, shpërndahen e shpenzohen nga njësitë publike dhe që përbëhen nga të ardhurat, shpenzimet, kreditë dhe grantet për njësitë publike.

3. “Kontrolli i brendshëm” është procesi integral i vendosur nga titullari i njësisë publike brenda objektivave të tij qeverisës për të ndihmuar në kryerjen e veprimtarive të njësisë publike, me ekonomi, efektivitet dhe eficiencë.

4. “Njësi të qeverisjes së përgjithshme” janë njësitë e qeverisjes qendrore, vendore dhe të fondeve speciale.

5. “Njësi të qeverisjes qendrore” janë njësitë e pushtetit ekzekutiv, legjislativ dhe gjyqësor, të krijuara me Kushtetutë ose me ligj, që kanë si veprimtari të tyre parësore përbushjen e funksioneve të qeverisjes qendrore. Njësia e qeverisjes qendrore përfshin organin qendror të njësisë dhe njësitë e varësisë, të kontrolluara prej saj.

6. “Njësi të qeverisjes vendore” janë organet e qeverisjes vendore, të krijuara me ligj, që kanë si veprimtari të tyre parësore përbushjen e funksioneve të qeverisjes vendore brenda një territori të caktuar. Njësia e qeverisjes vendore përfshin organin qendror të njësisë dhe njësitë e varësisë, të kontrolluara prej saj.

7. “Njësi e fondeve speciale” është njësia e krijuar me ligj për të ushtruar funksione specifike të qeverisjes qendrore dhe vendore. Njësia e fondeve speciale përfshin organin qendror të njësisë dhe njësitë e varësisë, të kontrolluara prej saj.

8. Të gjitha nivelet e njësisë publike ose njësi janë terma që u referohen njërive të përmendura në nenin 3, të këtij ligji, dhe nënkuptojnë organin qendror të njësisë publike dhe secilën njësi vartëse, të konsideruar më vete.

9. “Përgjegjshmëria menaxheriale” është detyrimi i menaxherëve që në kryerjen e veprimtarive dhe marrjen e vendimeve të tyre të respektojnë parimet e menaxhimit të shëndoshë financiar, të ligjshmërisë e të transparencës në administrim, si dhe të përgjigjen për veprimet e vendimet e tyre dhe të atyre personave që iu kanë caktuar ose deleguar kompetencat dhe përgjegjësitë e tyre në përputhje me ligjet në fuqi.

10. “Garanci e arsyeshme” është një nivel i kënaqshëm besimi se një çështje është shqyrtuar në aspektin e kostove, të përfitimeve dhe të risqeve.

11. “Risk” është mundësia e ndodhjes së një ngjarjeje të caktuar, e cila do të ndikonte negativisht në arritjen e objektivave të njësisë.

12. “Sistemi i menaxhimit financiar dhe kontrollit” përfshin përpunimin manual ose automatik të të dhënave, procedurat, planet, kontrollet, pajisjet dhe programet kompjuterike e personelin që vë në zbatim dhe mirëmban funksionet e sistemit.

13. “Mashtim”, ky term ka të njëjtin kuptim me atë të parashikuar në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë.

14. “Parregullsi” është moszbatimi ose zbatimi i gabuar i ligjeve apo i rregulloreve të tjera, që e ka origjinën te veprimet a mosveprimet e përdoruesit të fondeve publike, të cilat kanë ose mund të kenë pasoja të dëmshme për fondet publike, pavarësisht nëse ajo prek të ardhurat/të hyrat, shpenzimet/të dalat, fondet e kthyer mbrapsht, aktivet apo detyrimet financiare.

15. “Menaxherë” janë të gjithë personat që ushtrojnë funksione menaxheriale dhe që mbajnë përgjegjshmëri menaxheriale në njësinë publike.

16. Shfuqizuar.

17. “Kontrolle para faktit” janë kontrollet e bëra me qëllim që të garantohet ligjshmëria dhe rregullshmëria e vendimeve. Ato kryhen në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha fazat e procesit, para marrjes së vendimeve.

18. “Kontrolle pas faktit” janë kontrolle të herëpashershme, që ushtrohen pas përfundimit të transaksionit apo veprimtarisë, sipas një plani apo në vijim të një kërkese.

19. “Gjurma e auditimit” përfaqëson rrjedhën e dokumentuar të transaksioneve financiare dhe të transaksioneve të tjera, nga fillimi deri në përfundim të tyre, që synon të ripërshkojë të gjitha veprimtaritë individuale dhe vendimmarrjen lidhur me to. Ajo përfshin mbajtjen e dokumentacionit, raportimin, kontabilitetin dhe sistemin e mbajtjes së dosjeve.

19/1. “Veprimtaritë kryesore” janë ato veprimtari që kontribuojnë në arritjen e objektivave të njësisë dhe përfshijnë zbatimin e aktiviteteve, programeve, projekteve më të rëndësishme të saj.

20. “Mbikëqyrje” është përgjegjësia e menaxherit për ndarjen e detyrave, caktimin e përgjegjësive, rishikimin sistematik dhe shprehjen e miratimit për punën e secilit punonjës në pika kritike, në mënyrë që të sigurohet se ajo është kryer sipas parashikimit. Nëpërmjet mbikëqyrjes, menaxheri jep udhëzime dhe kryen trajnimin e nevojshëm për punonjësit, për të garantuar minimizimin e akteve të parregullta, gabimeve dhe shpërdorimeve, si dhe se direktivat e dhëna prej tij kuptohen dhe arrihen nga punonjësit.

21. “Nëpunës i parë autorizues” është zyrtari i nivelit më të lartë, sipas ligjit për statusin e nëpunësit civil, në ministrinë përgjegjëse për financat, përgjegjës për monitorimin e progresit të ngritjes e të zbatimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik në sektorin publik, për të cilin i raporton Ministrinë të Financave.

22. “Titullar i njësisë publike” është kreu i organit qendror të njësisë publike. Në kuptim të këtij ligji, titullar i njësisë publike, që drejtohet me organe vendimmarrëse kolegjiale, por që nuk organizohet si shoqëri tregtare, konsiderohet ky organ.

22/1. Titullar i njësisë në shoqëritë tregtare konsiderohet organi përgjegjës për përcaktimin e politikave të shoqërisë, sipas ligjit “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”.

23. “Nëpunës autorizues” është nëpunësi i nivelit më të lartë të menaxhimit në njësinë publike, përgjegjës për zbatimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha strukturat, programet, veprimtaritë dhe proceset që menaxhohen prej tyre.

23/1. Nëpunës autorizues i nivelit të dytë dhe/ose i niveleve të tjera janë nëpunës të administratës publike në secilën nga njësitë vartëse, me buxhet më vete të njësisë së qeverisjes së përgjithshme, përgjegjës për përgatitjen, zbatimin, kontrollin e brendshëm financiar, monitorimin, raportimin, kontabilitetin dhe auditimin e brendshëm të buxhetit të tyre, që përgjigjet përpara nëpunësit autorizues.

24. “Nëpunës zbatues” është një nëpunës i nivelit menaxherial të njësisë, i cili është përgjegjës për zbatimin e rregullave që lidhen me menaxhimin financiar, kontabilitetin dhe përgatitjen e pasqyrave financiare të njësisë, si dhe përgjigjet para nëpunësit autorizues të njësisë.

25. “Sistem i kontabilitetit” është sistemi për përcaktimin, njohjen, matjen, klasifikimin dhe paraqitjen e të dhënave financiare që lidhen me veprimtarinë e një njësie publike.

26. “Dokument financiar” është çdo dokument origjinal, plotësues, si dhe të dhënat kontabël të regjistruara në çdo lloj forme, të krijuara, të marra apo të mbajtura nga njësitë publike. Dokumenti financiar duhet të përshkruajë me vërtetësi veprimin ose ngjarjen, që ka për objekt të përmbajë të dhëna për shkakun e veprimit, datën dhe vendin e kryerjes, objektin, treguesit sasiore e ato të vlerës, personat që kanë urdhëruar dhe ekzekutuar veprimin, e të tjera të dhëna të nevojshme që i japin dokumentit forcën e një prove ligjore ose administrative. Dokumenti elektronik rregullohet me ligjin nr. 10273, datë 29.4.2010 “Për dokumentin elektronik”.

27. “Procedura antikorrupsion”, ky term ka të njëjtin kuptim me atë të parashikuar në ligjin nr. 9508, datë 3.4.2006 “Për bashkëpunimin e publikut në luftën kundër korrupsionit”.

28. “Sistem i thesarit”, ky term ka të njëjtin kuptim me atë të parashikuar në ligjin nr. 9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 5

Menaxhimi financiar dhe kontrolli

(ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015)

Menaxhimi financiar dhe kontrolli është një sistem politikash, procedurash, veprimtarish dhe kontrollesh, nëpërmjet të cilave burimet financiare janë planifikuar, drejtuar dhe kontrolluar për të mundësuar dhe influencuar ofrimin me efikasitet dhe efektshmëritë shërbimeve publike. Ky sistem vendoset, ruhet dhe përditësohet rregullisht nga titullari i njësisë publike dhe vihet në zbatim nga i gjithë personeli, me qëllim për të adresuar risqet e për të dhënë garanci të mjaftueshme se objektivat e njësisë publike do të arrihen nëpërmjet:

- a) veprimtarive efektive, të efektshme dhe me ekonomi;
- b) pajtueshmërisë me legjislacionin dhe me aktet e brendshme e kontratat;
- c) informacioneve operative e financiare të besueshme e të plotë;
- ç) mbrojtjes së informacionit e të aktiveve.

Neni 6

Ministri përgjegjës për financat

(shtuar shkronja "ë" me ligjin nr.110/2015, datë 23.10.2015)

1. Ministri i Financave është autoriteti përgjegjës për miratimin e udhëzimeve e të manualeve për menaxhimin financiar dhe kontrollin në njësitë publike, që mbulojnë në mënyrë të veçantë:

- a) metodologjinë për ndërtimin dhe funksionimin e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit, në përputhje me standardet e kontrollit të brendshëm, të pranuar ndërkombëtarisht;
- b) formën, përmbajtjen dhe afatet për raportimin periodik të nëpunësi i parë autorizues rreth funksionimit, përshtatshmërisë, efikasitetit dhe efektivitetit të sistemit ekzistues të menaxhimit financiar dhe kontrollit, parregullsitë e gjetura dhe masat e marra;
- c) formën, përmbajtjen dhe mënyrën e paraqitjes së deklaratës për cilësinë dhe kushtet e kontrolleve të brendshme për vitin paraardhës;
- ç) dokumentet standarde të gjurmëve të auditimit, që lidhen me procedurat e unifikuar në të gjitha njësitë publike;
- d) procedurat standarde për një kontabilizim të plotë, të vërtetë, të saktë dhe në kohën e duhur të të gjitha transaksioneve të njësitë publike;
- dh) procedurat standarde për ruajtjen, arkivimin dhe asgjësimin e dokumenteve financiare në njësitë publike, në zbatim të dispozitave ligjore në fuqi;
- e) procedurat standarde për ruajtjen, dokumentimin, qarkullimin, shitjen dhe nxjerrjen jashtë qarkullimit të aktiveve në njësitë publike.
- ë) funksionet dhe detyrat e strukturës përgjegjëse për financat në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

2. Ministri i Financave mund të miratojë udhëzime të përbashkëta, me propozimin e titullarëve të njësisë publike të interesuara, për orientime specifike në fusha të caktuara të menaxhimit financiar dhe kontrollit.

Neni 7

Përgjegjshmëria e nëpunësit të parë autorizues

1. Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Financave është nëpunësi i parë autorizues për njësitë e qeverisjes qendrore, fondet speciale dhe fondet e transferuara te njësitë e qeverisjes vendore.

2. Nëpunësi i parë autorizues përgjigjet përpara Ministrin të Financave për menaxhimin e sistemit buxhetor, si dhe për monitorimin e zbatimit të kontrollit të brendshëm financiar publik, sipas këtij ligji, dhe i paraqet komisionit përkatës parlamentar raporte për ecurinë, si dhe pasqyrat financiare e raportin vjetor për zbatimin e buxhetit në Republikën e Shqipërisë. Me kërkesë të komisionit, ai raporton gjatë vitit lidhur me çështje të zbatimit të buxhetit apo të kontrollit të brendshëm financiar publik.

KREU II PËRGJEGJSHMËRIA MENAXHERIALE

Neni 8

Përgjegjshmëria menaxheriale e titullarit

(ndryshuar shkronja "a" dhe "d" e pikës 8 me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pika 2 dhe shkronjat "a" e "b" të pikës 8 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Titullarët e njësive publike, të përmendura në nenin 3 të këtij ligji, përgjigjen për vendosjen e përmbushjen e qëllimeve dhe të objektivave të njësive publike, nëpërmjet krijimit të një sistemi të përshtatshëm dhe efektiv të menaxhimit financiar dhe kontrollit, si dhe përdorimit të fondeve publike, në mënyrë të ligjshme, me ekonomi, efektivitet dhe efikasitet.

2. Titullarët e njësive të qeverisjes së përgjithshme caktojnë nëpunësit autorizues sipas legjislationit në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë.

3. Titullarët e njësive publike, të përmendura në pikat 2 e 3 të nenit 3 të këtij ligji, mund të caktojnë një nëpunës të nivelit më të lartë drejtues dhe t'i ngarkojnë atij përgjegjësi që janë të barasvlershme me ato të nëpunësit autorizues.

4. Në rast mosçaktimi të nëpunësit autorizues, përgjegjshmëria menaxheriale dhe përgjegjësitë, sipas parashikimeve të nenit 9 të këtij ligji, i takojnë titullarit të njësisë publike.

5. Drejtuesit e të gjitha niveleve të njësive të varësisë i japin llogari epërorit, sipas shkallës hierarkike, deri tek titullari i njësisë publike, dhe janë përgjegjës për realizimin e objektivave dhe zbatimin e përgjegjësisë të caktuara nga titullari, duke menaxhuar fondet publike në mënyrë të ligjshme, me ekonomi, efektivitet dhe efikasitet.

6. Titullarët e njësive publike, drejtuesit e strukturave, që zbatojnë detyra që lidhen me shpenzimin apo menaxhimin e fondeve të Bashkimit Europian, ose kryejnë funksionin e organeve ndërmjetëse të këtyre fondeve, përgjigjen për garantimin e sistemit të përshtatshme dhe efektive të menaxhimit financiar dhe kontrollit, në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe të rregulloreve përkatëse të Bashkimit Europian.

7. Gjatë zbatimit të programeve, që përfshijnë më shumë se një njësi dhe/ose strukturë të sektorit publik, titullarët e tyre nënshkruajnë udhëzime ose marrëveshje të përbashkëta, lidhur me pjesën e përgjegjshmërisë menaxheriale që do të mbajë secili prej tyre.

8. Titullarët e njësive publike në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit kanë këto kompetenca kryesore:

a) miratimin e politikave dhe monitorimin e objektivave të njësive publike që ata drejtojnë, të planeve strategjike e vjetore, përfshirë planet e menaxhimit të trajtimit të risqeve dhe të planveprimeve për arritjen e objektivave;

b) ngritjen e grupit të menaxhimit strategjik të njësisë publike në përputhje me kërkesat e nenit 27 të këtij ligji dhe ngritjen e grupit të menaxhimit të riskut;

c) miratimin e sistemeve të menaxhimit të informacionit;

ç) miratimin e sistemit të rregullave e të procedurave për ruajtjen, mbrojtjen e nxjerrjen jashtë përdorimit të aktiveve të njësisë publike, sipas udhëzimeve të nxjerra nga Ministri i Financave;

d) propozimin e një strukture të përshtatshme organizative dhe vendosjen e linjave të raportimit, që mundësojnë kryerjen efektive të përgjegjësisë të tyre, përveç rasteve kur legjislationi i posaçëm parashikon ndryshe;

dh) rregullimin e funksionit të auditimit të brendshëm dhe garantimin e pavarësisë funksionale të tij;

e) futjen e procedurave antikorupsion, bazuar në legjislationin në fuqi;

ë) sigurimin, nëpërmjet akteve të brendshme administrative, të zbatimit të rregullave për kontrollin e brendshëm.

Neni 9

Përgjegjshmëria menaxheriale e nëpunësit autorizues

(shtuar pika 2/1, ndryshuar fillimi i fjalisë së parë të pikës 3 dhe shfuqizuar shkronja “ç” e pikës 4, me ligjin nr. 110/2015, ndryshuar pika 2/1 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Nëpunësi autorizues i njësisë publike është përgjegjës dhe i raporton titullarit të njësisë publike për zbatimin e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha njësitë, strukturat, programet, veprimtaritë dhe proceset që menaxhohen prej tij, në përputhje me parimet e ligjshmërisë, të menaxhimit të shëndoshë financiar dhe të transparencës.

2. Nëpunësi autorizues i njësisë publike i propozon titullarit të njësisë publike akte të brendshme administrative, monitoron dhe përditëson sistemin të menaxhimit financiar dhe kontrollit e njësisë publike, brenda kuadrit rregullator të Ministrisë së Financave, si dhe merr masa për përmirësimin e sistemeve, në vijim të rekomandimeve të auditimit të brendshëm, auditimit të jashtëm dhe të vlerësimeve e të analizave të tjera.

2/1. Nëpunësi autorizues i njësisë publike, për efekt të menaxhimit financiar dhe kontrollit, cakton nëpunës autorizues të nivelit të dytë drejtuesit e programeve e nënprogrameve të çdo strukture dhe njësie të varësisë direkte për të cilat identifikohet buxhet i veçantë. Në njësitë publike të përshkallëzuara me disa nivele njësisish shpenzuese, nëpunësit autorizues caktohen nga organi epror direkt dhe emërtohen sipas nivelit të varësisë.

3. Nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësisë të varësisë janë përgjegjës dhe raportojnë sipas shkallës hierarkike, deri te nëpunësi autorizues i njësisë publike, për statusin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, për riskun e mashtrimit e të parregullsive dhe të çdo mangësie serioze që pengon realizimin e objektivave, ose risqe, të cilat nuk janë adresuar nga njësia, masat korrektuese të marra dhe të përmbushura nga nivelet e menaxhimit të njësisë që drejtojnë.

4. Nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësisë publike në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit kanë këto përgjegjësi kryesore:

a) propozimin te nëpunësi autorizues i njësisë publike të sistemit të rregullave dhe procedurave të brendshme të njësisë, të planeve strategjike dhe të objektivave afatmesëm dhe vjetorë, si dhe monitorimin e zbatimit të tyre në njësi;

b) hartimin e objektivave dhe zbatimin e planeve strategjike dhe vjetore, në përputhje me objektivat e miratuar nga titullari i njësisë publike;

c) monitorimin e kontrolleve të risqeve, që vënë në rrezik arritjen e objektivave të njësisë që menaxhojnë;

ç) Shfuqizuar.

d) planifikimin, menaxhimin, kontabilitetin dhe raportimin financiar të veprimtarisë së njësisë publike;

dh) mbikëqyrjen dhe menaxhimin efektiv të punonjësve të njësisë dhe ruajtjen e nivelit të tyre profesional për menaxhimin financiar dhe kontrollin;

e) krijimin e kushteve për menaxhim të ligjshëm, efektiv e të përshtatshëm dhe për sjellje etike të punonjësve të njësisë;

ë) përgatitjen dhe monitorimin e sistemeve për ruajtjen dhe mbrojtjen e aktiveve dhe të dokumentacionit të njësisë kundrejt humbjeve, vjedhjeve, keqpërdorimit dhe përdorimit të paautorizuar;

f) ndarjen e përgjegjësiave që lidhen me vendimmarrjen, kontrollin, zbatimin dhe vendosjen e linjave të raportimit, në përputhje me përgjegjësitë e deleguara.

5. Nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësisë publike nuk kanë të drejtë delegimi të përgjegjësiave të përmendura në pikën 3 dhe në pikën 4 shkronjat “a”, “ç”, “dh” e “P” të këtij neni.

Neni 10

Përgjegjshmëria menaxheriale e koordinatorit të menaxhimit financiar dhe kontrollit

(ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015 dhe nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Koordinator i menaxhimit financiar dhe kontrollit është nëpunësi autorizues i njësisë publike. Në përmbushje të përgjegjësisë të tij, nëpunësi autorizues ka të drejtën e delegimit të disa prej detyrave të veta për koordinimin e menaxhimit financiar dhe kontrollin sipas përcaktimeve të këtij ligji.

2. Përgjegjësitë dhe detyrat e koordinatorit të menaxhimit financiar dhe kontrollit përcaktohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për financat.

Neni 11

Përgjegjshmëria menaxheriale e menaxherëve të tjerë të njësive

Menaxherët e tjerë të strukturave të të gjitha niveleve të njësive publike janë përgjegjës dhe raportojnë e i japin llogari eprorit, sipas shkallës hierarkike, për:

1. Mbikëqyrjen dhe menaxhimin efektiv të punonjësve të strukturës që drejtojnë dhe ruajtjen e nivelit të tyre profesional.

2. Identifikimin dhe krijimin e regjistrit të riskut, vlerësimin, kontrollin e risqeve që vënë në rrezik arritjen e objektivave dhe realizimin me sukses të veprimtarive të strukturave që ata drejtojnë.

3. Garantimin e funksionimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe të kontrollit në strukturat që ata drejtojnë, bazuar në rregullat e vendosura nga titullari i njësive publike, si dhe i raportojnë nëpunësit autorizues përkatës për çdo dobësi të sistemit që duhet trajtuar.

4. Ruajtjen dhe mbrojtjen e aktiveve dhe të dokumentacionit të njësive kundrejt humbjeve, vjedhjeve, keqpërdorimit dhe përdorimit të paautorizuar.

5. Informacionin në kohë dhe në formën e kërkuar për rezultatet e arritura gjatë përmbushjes së përgjegjësisë të tyre, për risqet dhe defektet serioze në veprimtarinë e strukturave që drejtojnë, si dhe për masat e marra e të zbatuara për riparimin e këtyre defekteve.

Neni 12

Përgjegjshmëria menaxheriale e nëpunësve zbatues

(ndryshuar pika 1, shtuar pika 3/1, me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pika 3/1 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Nëpunës zbatues i njësive publike është drejtuesi i strukturës përgjegjëse për financat të njësive publike, në varësi direkte nga nëpunësi autorizues i njësive dhe që ka përfunduar studimet e ciklit të dytë në shkencat ekonomike ose zotëron diplomë universitare të ekuivalentuar me të, me përvojë pune jo më pak se pesë vjet në profesion. Nëpunësi zbatues emërohet në njësi, sipas kuadrit ligjor në fuqi, duke respektuar plotësimin e kërkesave të kësaj pike.

2. Nëpunësi zbatues i njësive publike është përgjegjës dhe i raporton nëpunësit autorizues të njësive publike për garantimin e cilësisë së:

a) dokumentit përfundimtar të buxhetit dhe bashkërendimin e punës gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit të njësive publike, në rolin e sekretarit të grupit të menaxhimit strategjik të njësive publike;

b) raportimit periodik për vendimmarrjen, në funksion të realizimit të objektivave, si dhe të pasqyrave financiare vjetore të njësive publike, në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi dhe rregullat e miratuara nga Ministri i Financave.

3. Nëpunësit zbatues të të gjitha niveleve të njësive publike përgjigjen përpara nëpunësit autorizues përkatës për:

a) garantimin para miratimit të shkresave/urdrave me karakter financiar, lidhur me ligjshmërinë, rregullshmërinë dhe respektimin e parimeve të ekonomicitetit, efikasitetit dhe efektivitetit;

b) përgatitjen e dokumentit përfundimtar të buxhetit dhe bashkërendimin e punës gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit të njësive publike;

c) llogaritjen e kostove të veprimtarive të përcaktuara nga drejtuesit e programeve;

ç) mbikëqyrjen dhe menaxhimin efektiv të punonjësve në varësi funksionale të tij, si dhe ruajtjen e nivelit të tyre profesional;

d) identifikimin dhe krijimin e regjistrit të riskut, vlerësimin, kontrollin e risqeve që vënë në rrezik arritjen e objektivave dhe realizimin me sukses të veprimtarive të strukturave që ata drejtojnë;

dh) dokumentimin e të gjitha transaksioneve financiare dhe të tjera dhe garantimin e gjurmës së auditimit për të gjitha proceset që ndodhin në njësi;

e) pranimin ose jo të dokumentacionit, bazuar në kontrollet pas faktit, në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi;

ë) mbajtjen e sistemit të kontabilitetit, raportimit për vendimmarrjen, në funksion të realizimit të objektivave, kontabilizimin e plotë, të saktë dhe në kohë të të gjitha transaksioneve, si dhe përgatitjen e pasqyrave financiare të njësisë, në përputhje me rregullat e miratuara nga Ministria e Financave. Sistemi i kompjuterizuar i thesarit mund të përdoret për kontabilizimin dhe raportimin e transaksioneve financiare të njësisë publike, bazuar në kriteret e vendosura nga Ministria e Financave;

f) ruajtjen dhe mbrojtjen e aktiveve dhe të dokumentacionit të njësisë kundrejt humbjeve, vjedhjeve, keqpërdorimit dhe përdorimit të paautorizuar;

g) garantimin e mbledhjes së të gjitha borxheve të paarkëtuara dhe, në rastet kur nuk është i mundur të mbledhet ky borxh, duhet të ketë dokumentacion të plotë për të vërtetuar që kryen të gjitha përpjekjet për mbledhjen e tij, me përjashtim të rasteve kur përgjegjësia rregullohet me ligje të veçanta;

gj) garantimin që të gjithë kreditorët të paguhet në kohë dhe në rastet kur kreditorët nuk janë paguar apo në rast ankesash për mospagesë nga kreditorët, nëpunësi zbatues duhet t'ia shpjegojë rrethanat nëpunësit autorizues.

3/1. Në njësitë publike të ndërtuara me më shumë se dy nivele varësie, punonjësit e financës në strukturat përgjegjëse për financat, të vendosur në nivelet e poshtme të varësisë, konsiderohen punonjës të deleguar të nëpunësit zbatues të njësisë nga varen. Punonjësit e financës së nivelit të dytë janë punonjës që kanë përfunduar studimet e ciklit të dytë në shkencat ekonomike ose kanë diplomë universitare të ekuivalentuar me të dhe kanë përvojë 3-vjeçare në profesion. Punonjësit e financës, të vendosur në nivelin e tretë apo më poshtë të varësisë, janë punonjës që kanë përfunduar të paktën studimet e ciklit të parë në shkencat ekonomike dhe kanë përvojë 1-vjeçare në profesion dhe raportojnë në mënyrë të dyfishtë të nëpunësi zbatues i njësisë nga varen dhe nëpunësi autorizues përkatës.

4. Nëpunësit zbatues të të gjitha niveleve të njësisë publike nuk kanë të drejtë delegimi të përgjegjësive të përmendura në pikën 2 dhe në pikën 3 shkronjat “a”, “ç”, “e”, “g” dhe “gj” të këtij neni.

Neni 13

Dokumentimi dhe raportimi i urdhrave të kundërshtuar

1. Urdhri gojor ose i shkruar i nëpunësit autorizues apo i personit të deleguar prej tij, që rregullon menaxhimin operacional, drejtuar nëpunësit zbatues, kundërshtohet nga ky i fundit në rast se:

a) bie ndesh me dispozitat ligjore në fuqi;

b) ka pamjaftueshmëri fondesh;

c) urdhri për pagesën përfundimtare jepet pa u përfunduar shërbimi, pa hyrjen e vlerave materiale në njësi ose marrjen në dorëzim nga njësia e investimit të përfunduar;

ç) kur ka ndryshime në sasi ose në vlerë ndërmjet faturës dhe kontratës.

2. Në rast mosmarrëveshesh ndërmjet nëpunësit autorizues dhe nëpunësit zbatues, nëpunësi autorizues dhe nëpunësi zbatues respektivisht ia dorëzojnë urdhrin e kundërshtuar me shkrim, së bashku me dokumentacionin përkatës, nëpunësit të parë autorizues, nëpërmjet sistemit të thesarit, siç përshkruhet në nenin 14 të këtij ligji.

Neni 14

Veprimet që merren gjatë shqyrtimit të urdhrave të kundërshtuar

1. Me marrjen e një raporti kundërshtimi, sipas nenit 13 të këtij ligji, nëpunësi i thesarit duhet të kryejë procedurat e mëposhtme:

- a) të shqyrtojë dokumentacionin;
 - b) t'ia përcjellë dokumentacionin nëpunësit të parë autorizues, së bashku me opinionin e tij, nëse e vlerëson të drejtë urdhrin për përpunimin e pagesës;
 - c) nëpunësi i parë autorizues vendos nëse duhet të procedohet me pagesën, të kërkohet një investigim nga titullari i njësisë publike apo të fillojë inspektimi financiar. Në rastin kur vendoset të kryhet investigim ose të nisë inspektimi financiar, pagesa pezullohet deri në marrjen e vendimit përfundimtar.
2. Kur rezultatet e inspektimit financiar tregojnë për ekzistencën e mashtrimit apo korrupsionit në fusha të caktuara, nëpunësi i parë autorizues u dërgon autoriteteve përkatëse raportin e inspektimit financiar, të shoqëruar me dokumentacionin e plotë.

Neni 15

Rregulla të përgjithshme për delegimin e detyrave

(ndryshuar pika 4, me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pika 4 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Gjatë ushtrimit të përgjegjësive të tyre, sipas përcaktimeve të bëra në këtë ligj, nëpunësi i parë autorizues, nëpunësit autorizues kanë të drejtën të delegojnë disa nga të drejtat dhe detyrat e tyre te punonjësit e nivelit menaxherial në varësi direkte, me përjashtim të delegimit te nëpunësit zbatues, duke specifikuar kërkesat për raportimin për realizimin e detyrave të deleguara.
2. Nëpunësit zbatues dhe menaxherët e tjerë kanë të drejtën të delegojnë disa nga të drejtat dhe detyrat e tyre te vartësit funksionalë, duke specifikuar kërkesat për raportimin për realizimin e detyrave të deleguara.
3. Nuk mund të delegohen të drejtat dhe detyrat, për të cilat ndalohet shprehimisht delegimi në këtë ligj apo në ligje të tjera.
4. Delegimi i të drejtave dhe i detyrave, sipas përcaktimeve të këtij ligji, nuk cenon të drejtat e menaxherit dhe nuk e shkarkon atë nga përgjegjësia administrative për realizimin e objektivave, kontrollin e risqeve përkatëse apo për përzgjedhjen e vartësit tek i cili delegohen të drejtat dhe detyrat.

Neni 16

Detyrimi për përgatitjen dhe dokumentimin e gjurmës së auditimit

(ndryshuar fjalë në pikën 2, me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015)

1. Ministri i Financave është përgjegjës për miratimin e gjurmëve standarde të auditimit, që lidhen me procedurat e unifikuara për të gjitha njësitë publike.
2. Titullarët e njësive publike miratojnë gjurmët e auditimit, për procedura që lidhen me veprimtari kryesore të njësive dhe sigurojnë që të gjitha operacionet e njësive publike dokumentohen në atë formë, që u mundëson audituesve të brendshëm, të jashtëm dhe autoriteteve mbikëqyrëse të kuptojnë mjedisin e kontrollit.
3. Gjurma e auditimit arkivohet sipas dispozitave ligjore në fuqi.

Neni 17

Sinjalizimi

(ndryshuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

Çdo punonjës, i cili gjatë kryerjes së punës apo në lidhje me zhvillimin e detyrave të tij, vëren fakte të ekzistencës së parregullsive, informon menjëherë në bazë të legjislacionit në fuqi për sinjalizimin dhe sinjalizuesit.

Neni 18

Deklarata për cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm

(ndryshuar fjalë në pikën 1 e 2, ndryshuar pika 3 me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pikat 1 e 3 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme dhe i shoqërisë tregtare, sipas përcaktimeve të nenit 3 të këtij ligji, në bazë të vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësisë publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemit të kontrollit të brendshëm të njësisë së qeverisjes së përgjithshme që mbulon për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual. Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme zbaton një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitë e varësisë për të mbështetur deklaratën sipas këtij ligji.

2. Nëpunësi i parë autorizues përgatit dhe depoziton te Ministri i Financave raportin vjetor të konsoliduar jo më vonë se fundi i muajit maj, duke u mbështetur në raportet, sipas pikës 1 të këtij neni, për kontrollin e brendshëm të sektorit publik. Ky raport është përmbledhje e raporteve vjetore për menaxhimin financiar dhe kontrollin e auditimit e brendshëm në sektorin publik.

3. Ministri përgjegjës për financat miraton dhe i paraqet Këshillit të Ministrave dhe Kontrollit të Lartë të Shtetit brenda muajit qershor të çdo viti raportin vjetor për cilësinë dhe funksionimin e kontrollit të brendshëm financiar publik për vitin paraardhës, përfshirë edhe gjetjet e rekomandimet për përmirësimin e sistemit.

KREU III

KOMPONENTËT E MENAXHIMIT FINANCIAR
DHE KONTROLLIT

Neni 19

Komponentët e menaxhimit financiar dhe kontrollit

Njësitë publike zbatojnë menaxhimin financiar dhe kontrollin nëpërmjet këtyre komponentëve të ndërlidhur me njëri-tjetrin:

1. Mjedisi i kontrollit.
2. Menaxhimi i riskut.
3. Aktivitete kontrolli.
4. Informacioni dhe komunikimi.
5. Monitorimi.

Neni 20

Mjedisi i kontrollit

1. Njësitë publike janë përgjegjës për ngritjen, gjendjen dhe përmirësimin e mjedisit të kontrollit.

2. Mjedisi i kontrollit përmban:

- a) integritetin personal dhe etikën profesionale të nivelit menaxhues dhe punonjësve të tjerë të njësisë publike;
- b) politikat menaxheriale dhe stilin e punës;
- c) strukturën organizative, garantimin e ndarjes së detyrës, hierarkinë dhe rregulla të qarta, të drejtat, përgjegjësitë dhe linjat e raportimit;
- c) politikat dhe praktikat e menaxhimit të burimeve njerëzore;
- d) aftësitë profesionale të punonjësve.

Neni 21

Menaxhimi i riskut

(ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Menaxhimi i riskut përmban identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ato ngjarje apo situata të mundshme, që kanë efekt të dëmshëm për përmbushjen e objektivave të njësisë publike, dhe kryhet për të dhënë siguri të arsyeshme se këta objektiva do të realizohen. Risku matet sipas efektit të tij dhe shkallës së probabilitetit të ngjarjes.

2. Për t'i zbatuar aktivitetet e parashtruara në pikën 1 të këtij neni, njësitë publike miratojnë planet e menaxhimit për trajtimin e risqeve, të cilat përditësohen çdo tre vjet ose sa herë që ka ndryshime thelbësore të mjedisit të riskut. Nëpunësi autorizues analizon dhe përditëson kontrollet që synojnë minimizimin e riskut të paktën një herë në vit.

3. Për të minimizuar riskun e mashtrimit dhe të parregullsive, nëpunësit autorizues të njësisë publike regjistrojnë dhe raportojnë masat e marra për parandalimin e mashtrimit dhe të parregullsive.

Neni 22

Aktivite kontrolli

(hequr fjalë në shkronjën "b" dhe shtuar shkronja "c" të pikës 3, me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015)

1. Njësitë publike miratojnë aktivitetin e kontrollit, përfshirë procedurat dhe politikat e shkruara, të përgatitura për të dhënë siguri të arsyeshme, që risqet janë kufizuar brenda kufijve të pranueshëm, të përcaktuar gjatë procesit të menaxhimit të riskut.

2. Aktivitetet e kontrollit duhet të jenë të përshtatshme dhe kostoja e zbatimit të tyre nuk tejkalon përfitimet e pritshme.

3. Aktivitetet e kontrollit përmbajnë, minimalisht:

a) procedurat dhe autoritetin për delegimin, transferimin dhe regjistrimin e autorizimit standard dhe të rasteve të veçanta;

b) ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin;

c) sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që angazhimi financiar të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë apo të nëpunësve të deleguar prej tyre sipas shkallës së riskut të lidhur me të, të vlerësuar për çdo angazhim;

ç) sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që pagesa të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë apo të nëpunësve të deleguar prej tyre;

d) të drejtat për përdorimin e aktiveve dhe të informacionit të njësisë dhe mbrojtjen e aktiveve;

dh) procedurat për kontabilizimin e plotë, të saktë, të rregullt dhe në kohë të të gjitha transaksioneve, në përputhje me udhëzimet e ministrisë përgjegjëse për financat;

e) procedurat për raportimin, mbikëqyrjen, vlerësimin e efikasitetit dhe të efektivitetit të veprimtarive;

ë) procedurat e monitorimit;

f) rregullat për menaxhimin e burimeve njerëzore;

g) rregullat për dokumentimin e të gjitha transaksioneve dhe të veprimtarive që lidhen me mbarëvajtjen e njësisë;

gj) rregullat për garantimin e ruajtjes së informacionit dhe të aktiveve të njësisë.

4. Aktivitetet e kontrollit, që jepen në pikën 3 të këtij neni, janë kontrolle para faktit dhe pas faktit. Përfshirë, kontrollet para faktit, për proceset apo transaksionet e punës, që gjykohen si më të ekspozuara ndaj risqeve të mëdha, mund të ushtrohen nga kontrollorët financiarë apo persona të tjerë, të caktuar nga nëpunësi autorizues.

5. Termat dhe procedurat e ushtrimit të kontrolleve para faktit dhe pas faktit miratohen nga njësitë publike, në përputhje me udhëzimet e ministrisë përgjegjëse për financat. Kontrollet pas faktit nuk kryhen nga personat përgjegjës apo personat që marrin pjesë në kontrollet para faktit. Kontrolli pas faktit ushtrohet, gjithashtu, nga audituesit e brendshëm dhe të jashtëm, inspektorët financiarë

publikë, që rregullohen me ligje të veçanta.

Neni 23

Informacioni dhe komunikimi

Njësitë publike miratojnë dhe vënë në funksionim sisteme informacioni dhe komunikimi, që sigurojnë:

1. Identifikimin, mbledhjen dhe përhapjen e një informacioni të vërtetë dhe të besueshëm në një format të përshtatshëm, brenda afateve të duhura, duke bërë të mundur që çdo punonjës të marrë përsipër përgjegjësitë përkatëse.

2. Një komunikim efektiv, si vertikal, ashtu edhe horizontal, në të gjitha nivelet e hierarkisë së njësisë.

3. Ngritjen dhe zhvillimin e një sistemi të përshtatshëm të informacionit për menaxhimin e njësisë që ka si qëllim shpërndarjen e udhëzimeve dhe urdhrave të qartë dhe të saktë për rolet e çdo punonjësi të përfshirë në menaxhimin financiar dhe kontrollin.

4. Ngritjen e një sistemi për dokumentimin dhe qarkullimin e dokumenteve, që përmbajnë rregullat për përgatitjen, formatimin, lëvizjen, përdorimin dhe arkivimin e dokumenteve, në bazë të rregullave të nxjerra nga ministri përgjegjës për financat.

5. Dokumentimin e të gjitha këtyre veprimtarive, proceseve dhe transaksioneve, me qëllim që të sigurohet gjurma e duhur e auditimit për vijueshmërinë dhe monitorimin.

6. Ngritjen e një sistemi deklarimi efikas dhe të përpiktë, duke përfshirë nivelet dhe afatet për deklarimin, llojet e deklaratave që i dorëzohen menaxhimit, format e deklaratave për rastet e zbulimit të gabimeve, të parregullsive, të abuzimit, të mashtrimit ose të përvetësimit.

Neni 24

Monitorimi

1. Njësitë publike titjanë përgjegjës për ngritjen e një sistemi për monitorimin e menaxhimit financiar dhe të kontrollit, me qëllim vlerësimin lidhur me funksionimin e duhur dhe garantimin e përditësimit të tij, sa herë që ndryshojnë kushtet.

2. Monitorimi dhe vlerësimi i sistemit realizohen, kryesisht, përmes monitorimit në vijueshmëri, vetëvlerësimit dhe auditimit të brendshëm. Auditimi i brendshëm nuk është pjesë e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Funkcioni i auditimit të brendshëm rregullohet me ligjin për auditimin e brendshëm në sektorin publik.

KREU IV

HARMONIZIMI I MENAXHIMIT FINANCIAR DHE KONTROLLIT

Neni 25

Përgjegjësia e ministrit përgjegjës për financat për harmonizimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit

(ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe ndryshuar pika 3 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Ministri përgjegjës për financat, në përmbushjen e detyrave të tij, sipas nenit 6 të këtij ligji, mbështetet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit, si pjesë e strukturës përgjegjëse për harmonizimin e kontrollit të brendshëm financiar publik. Struktura përgjegjëse për harmonizimin e kontrollit të brendshëm financiar publik i raporton nëpunësit të parë autorizues dhe ministrit përgjegjës për financat.

2. Punonjësit e Strukturës Përgjegjëse për Menaxhimin Financiar, Kontrollin dhe Kontabilitetin janë nëpunës civilë dhe rregullat e procedura për emërimin e shkarkimin e tyre i nënshtrohen legjislacionit në fuqi për shërbimin civil.

3. Titullarët e njësive publike u sigurojnë punonjësve të strukturës përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar, kontrollit dhe kontabilitetit akses të plotë në dokumentacion, regjistra apo informacione të tjera të nevojshme vetëm për qëllimin e monitorimit dhe vlerësimit të cilësisë së sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Struktura përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar, kontrollit dhe kontabilitetit nuk ka si përgjegjësi kryerjen e auditimeve apo të inspektimeve financiare.

Neni 26

**Roli i strukturës përgjegjëse të harmonizimit
për menaxhimin financiar, kontrollin dhe kontabilitetin**

(shtuar shkronja “dh”, shfuqizuar pika 4, me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Struktura përgjegjëse e harmonizimit për menaxhimin financiar, kontrollin dhe kontabilitetin në ministrinë përgjegjëse për financat është përgjegjëse për:

a) përgatitjen e ligjeve, të udhëzimeve, të urdhrave dhe të manualeve për fushën e menaxhimit financiar, kontrollit dhe raportimit financiar, për aq sa i takon brenda fushës së saj të përgjegjësisë;

b) përgatitjen, shpërndarjen, përditësimin dhe mbikëqyrjen e zbatimit të strategjive dhe të udhëzimeve metodologjike për menaxhimin financiar e kontrollin dhe kontabilitetin në sektorin publik në përputhje me standardet ndërkombëtare të pranuar për kontrollin e brendshëm dhe kontabilitetin në sektorin publik, rregulloret e zbatueshme dhe praktikrat e mira të Bashkimit Evropian;

c) përcaktimin e nevojave dhe udhëheqjen e asistencës, trajnimeve dhe trajnimeve të vijueshme në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit, përgjegjshmërisë menaxheriale dhe kontabilitetit në njësitë publike;

ç) bashkërendimin e punës për ngritjen dhe zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik;

d) ndërgjegjësimin për kontrollin e brendshëm financiar publik me anë të seminareve dhe publikimeve në faqen e internetit të ministrisë përgjegjëse për financat;

dh) shqyrtimin dhe dhënien e mendimeve për të gjitha projektligjet dhe projektaktet nënligjore, rregulluese, të cilat përmbajnë dispozita për menaxhimin financiar dhe kontrollin, si dhe raportimin financiar në përputhje me dispozitat ligjore përkatëse;

e) bashkëpunimin dhe koordinimin e veprimtarisë me institucionet e tjera për hartimin dhe miratimin e akteve ligjore dhe nënligjore në fushën e raportimit financiar të sektorit privat.

2. Struktura përgjegjëse e harmonizimit për menaxhimin financiar, kontrollin dhe kontabilitetin siguron vlerësimin e cilësisë në mënyrë sistematike për sistemin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe shoqëritë tregtare sipas përcaktimeve të nenit 3 të këtij ligji, me qëllim mbledhjen e informacionit për të përmirësuar metodologjinë dhe standardet e punës.

3. Vlerësimi i cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm dhe ndjekja e rekomandimeve të lëna nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar, kontrollit dhe kontabilitetit janë të detyrueshme për të gjitha njësitë publike. Mosrespektimi i kërkesave të procesit të vlerësimit të cilësisë ngarkon me përgjegjësi nëpunësin autorizues ose të deleguarin e tij, të cilët bëhen subjekt i masave disiplinore sipas legjislacionit përkatës në fuqi.

4. Struktura përgjegjëse e harmonizimit për menaxhimin financiar, kontrollin dhe kontabilitetin ndihmon nëpunësin e parë autorizues dhe ministrin përgjegjës për financat për monitorimin dhe vlerësimin e cilësisë së sistemit të menaxhimit financiar e kontrollit dhe për

përgatitjen e raportit vjetor për cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji.

Neni 27

Takime periodike ndërmjet menaxherëve të njësisë publike

1. Çështjet, që lidhen me menaxhimin financiar dhe kontrollin, duhet të diskutohen gjatë takimeve periodike ndërmjet menaxherëve të niveleve të ndryshme në njësinë publike. Çështjet kryesore dhe mangësitë serioze që dalin brenda njësisë i parashtrohen grupit për menaxhimin strategjik, me qëllim diskutimin e mëtejshëm dhe marrjen e masave.

2. Grupi për menaxhimin strategjik përbëhet nga titullari i njësisë publike, zëvendëstitullarët, nëpunësi autorizues, nëpunësi zbatues dhe të gjithë menaxherët e tjerë të nivelit të lartë. Kreu i auditimit të brendshëm merr pjesë në mbledhjet e grupit për menaxhimin strategjik pa të drejtë vendimarrjeje.

Neni 28

Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik

(ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015, ndryshuar pikat 1, 2 e 3 me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1. Në ministrinë përgjegjëse për financat ngrihet Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, si një organ këshillimor për çështjet që lidhen me menaxhimin financiar dhe kontrollin, kontabilitetin dhe auditimin e brendshëm në sektorin publik.

2. Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik përbëhet nga ministri përgjegjës për financat, në cilësinë e kryetarit të këtij bordi, nëpunësi i parë autorizues, drejtuesi i strukturës përgjegjëse për kontrollin e brendshëm financiar publik, drejtuesi i strukturës përgjegjëse të buxhetit, drejtuesi i strukturës përgjegjëse për thesarin. Bordi mbledhet të paktën një herë në vit.

3. Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik mund të thërrasë ekspertë të jashtëm me përvojë në fushën e kontrollit të brendshëm financiar publik sipas çështjeve që vendosen të trajtohen, të cilat fokusohen në nevojën për ndryshim të bazës rregullative të fushës së kontrollit të brendshëm, shqyrtim dhe dhënie rekomandimesh për zhvillimin e mëtejshëm të sistemit të kontrollit të brendshëm në bazë të gjetjeve në raportin vjetor për cilësinë e funksionimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik.

4. Bordi diskuton rreth raportit vjetor për kontrollin e brendshëm financiar publik para se të miratohet nga ministri përgjegjës për financat.

5. Struktura përgjegjëse për harmonizimin e kontrollit të brendshëm financiar publik, në ministrinë përgjegjëse për financat, siguron shërbimin e sekretariatit për veprimtarinë e bordit.

6. Mënyra e organizimit dhe funksionimit të bordit miratohet me urdhër të ministrit përgjegjës për financat.

7. Masa e shpërblimit të anëtarëve të bordit dhe të sekretarit të bordit miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për financat.

KREU V

DISPOZITA TË FUNDIT DHE KALIMTARE

Neni 29

Kundërvajtjet administrative

(shfuqizuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

Neni 30

Ankimet

(shfuqizuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

Neni 31

Masa disiplinore dhe masa të tjera

(ndryshuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

1 Mosrespektimi nga titullari i njësisë publike i kërkesave të neneve 8, pika 8, shkronjat “a”, “b”, “ç” dhe “e”, dhe 18, pika 1, të këtij ligji përbën rast të rëndë të mosfunksionimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësinë publike.

2. Mosrespektimi nga nëpunësi autorizues ose të deleguarit e tij i kompetencave të përmendura në nenet 9, pika 5, 18, pika 1, dhe 26, pika 3, të këtij ligji, si dhe bazuar në rezultatet e vlerësimit të cilësisë për sistemin e kontrollit të brendshëm përbën rast të keqmenaxhimit të sistemit të kontrollit të brendshëm dhe ndaj tij ose të deleguarit të tij fillojnë procedurat disiplinore sipas përcaktimeve ligjore në fuqi, me propozim të nëpunësit të parë autorizues.

3. Ministri përgjegjës për financat për rastet e përmendura në pikat 1 dhe 2 të këtij neni njofton organet e prokurorisë sipas hierarkisë.

4. Ndaj nëpunësit zbatues dhe menaxherëve të tjerë, të cilët nuk respektojnë përgjegjësitë e parashikuara nga nenet 11 dhe 12, pika 1, të këtij ligji, si dhe bazuar në rezultatet e vlerësimit të cilësisë për sistemin e kontrollit të brendshëm, fillojnë procedurat disiplinore, me propozimin e nëpunësit autorizues të njësisë publike ose të nëpunësit të parë autorizues.

Neni 32

Nxjerrja e akteve nënligjore

Ngarkohet ministri përgjegjës për financat që, brenda një viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të nenit 6 të këtij ligji.

Neni 33

Periudha kalimtare për zbatimin e këtij ligji

Deri në nxjerrjen e akteve nënligjore që përcakton ky ligj, zbatohen aktet nënligjore ekzistuese, deri në masën që nuk bien ndesh me këtë ligj, por jo më vonë se një vit nga data e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 34

Shfuqizime

Ligji nr. 6942, datë 25.12.1984 “Për ruajtjen, dokumentimin dhe qarkullimin e vlerave materiale dhe monetare”, si dhe çdo dispozitë tjetër ligjore, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Dispozita kalimtare

(e vendosuar me ligjin nr. 110/2015, datë 23.10.2015)

Kërkesat e pikave 1 dhe 3.1, të nenit 12, do të përmbushen brenda një periudhe kalimtare dyvjeçare, deri në implementimin e kërkesave ligjore për nëpunësin zbatues.

Dispozitë kalimtare

(e vendosuar me ligjin nr. 14/2023, datë 16.2.2023)

Kriteret e përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji për punonjësit në detyrë do të përmbushen brenda një periudhe kalimtare trevjeçare.

Neni 35
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi më 1 janar 2011.

**Shpallur me dekretin nr. 6648, datë 21.7.2010 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**